

Minister Przemysłu

Marzena Czarnecka

BM-I.053.25.2025.TŚ

Katowice, 2025-06-24

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 9636 w sprawie osłabienia sektora przemysłowego w woj. świętokrzyskim i zagrożenia likwidacją miejsc pracy, na przykładzie huty Celsa w Ostrowcu Świętokrzyskim, w oparciu o informacje przesłane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwo Finansów, uprzejmie informuję:

z prowadzonego w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej monitoringu zgłoszeń zwolnień i zwolnień grupowych wynika, że w okresie ostatnich 12 miesięcy (od 1 maja 2024 r. do 15 maja 2025 r.) do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim nie wpłynęły informacje o zamiarze przeprowadzenia lub dokonaniu zwolnień grupowych w Hucie Celsa.

Skala zapowiadanych i realizowanych zwolnień grupowych - zarówno w całym województwie świętokrzyskim, jak i w powiecie ostrowieckim - w ciągu ostatniego roku pozostawała niewielka. Pracodawcy w województwie świętokrzyskim zgłosili zamiar zwolnienia grupowego 509 osób, a ostatecznie zwolnili 246, co stanowiło 0,5% wszystkich zgłoszeń zwolnień grupowych w kraju i 0,7% zwolnień grupowych. Natomiast w powiecie ostrowieckim jeden pracodawca - PKP CARGO S.A. - zapowiedział zwolnienie grupowe, w wyniku którego 2 osoby zostały zwolnione. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie pozostaje wyższa niż w kraju i w województwie świętokrzyskim. W końcu marca br. wynosiła 10,7% (5,3% w kraju i 7,7% w województwie świętokrzyskim) i w skali roku wzrosła o 0,4 punktu proc. W urzędzie pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim zarejestrowanych było 3,3 tys. bezrobotnych, tj. o 139 osób więcej niż rok wcześniej. Należy zaznaczyć, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dysponuje instrumentami minimalizującymi skutki ewentualnych zwolnień pracowników. Na mocy przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214) pracownicy, którzy utracą pracę mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej oferowanego przez powiatowe urzędy pracy, obejmującego m.in.:

- pomoc w znalezieniu pracy, przede wszystkim przez pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe,
- pomoc w rozwoju zawodowym przez oferowane szkolenia,
- pomoc w podjęciu zatrudnienia subsydiowanego u pracodawcy przez skierowanie do pracy na refundowane stanowiska pracy, skierowanie do udziału w programie specjalnym w przypadku, gdy istnieje konieczność zastosowania pozaustawowych form wsparcia,

- pomoc finansową w podjęciu działalności gospodarczej, pozwalającą również na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa niezbędnego dla osoby zakładającej własną firmę.

Wsparcie realizowane jest na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy i finansowane ze środków Funduszu Pracy. Ponadto Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej corocznie przyznaje powiatowym urządowi pracy środki Funduszu Pracy na działania aktywizacyjne. W 2024 roku na finansowanie aktywizacji zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy, samorządy powiatów otrzymały do dyspozycji środki Funduszu Pracy w wysokości 3 098 859 450 zł w ramach przyznanych na dany rok limitów na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W roku 2025 samorządom powiatów przyznano na ten cel kwotę 3 104 291 800 zł. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zawiera ponadto przepisy regulujące obowiązki pracodawców, którzy planują lub dokonują redukcji zatrudnienia, tzw. zwolnienia monitorowane. Na mocy art. 70 wspomnianego aktu, pracodawca zamierzający zwolnić z przyczyn dotyczących zakładu pracy co najmniej 50 pracowników, jest obowiązany w okresie 3 miesięcy uzgodnić z powiatowym urzędem pracy zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników, w tym pracowników niepełnosprawnych, dotyczące w szczególności: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń, potwierdzenia nabytej wiedzy i umiejętności oraz uzyskania dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności i zrealizować te działania w formie programu. Realizacja zwolnień monitorowanych powinna aktywnie wspierać pracowników, którzy utracili pracę w poszukiwaniu zatrudnienia. Dodatkowo ze stanowiskiem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, informując, że resort ten ogłosił pięć naborów wniosków o przyznanie środków rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie realizowanych na podstawie diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy programów aktywizacji zawodowej dla zwalnianych pracowników, w tym tych objętych zwolnieniami grupowymi. Kwota rezerwy Funduszu Pracy przeznaczona na finansowanie programu wyniosła 50 mln zł. W ramach wskazanych naborów przyznano środki rezerwy Funduszu Pracy w wysokości ok. 38,3 mln zł. Środki przeznaczone były dla powiatów, które zgłaszały zwiększone ryzyko zwolnień grupowych i miały wesprzeć, poprzez programy aktywizacji zawodowej, tworzenie nowych miejsc pracy i pomoc w zakładaniu działalności gospodarczej osoby zagrożone bezrobociem. W roku 2025 na kontynuację działań aktywizacyjnych dla zwalnianych pracowników przeznaczono ze środków rezerwy Funduszu Pracy również 50 mln zł.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach prowadzonej reformy polskiego rynku pracy, przygotowało ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025, poz. 260), która wprowadza nowe rozwiązanie pn. *program wsparcia w sytuacji szczególnej*, który stanowi specjalny mechanizm pomocowy uruchamiany w przypadku nagłych, negatywnych zdarzeń, mogących wpłynąć na poziom zatrudnienia w kraju, województwie lub powiecie. Program umożliwia zastosowanie elastycznych rozwiązań, dostosowanych do specyfiki sytuacji i wykraczających poza standardowe formy wsparcia określone w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Głównym celem programu jest stabilizacja sytuacji na rynku pracy, zapobieganie wzrostowi bezrobocia oraz wsparcie osób dotkniętych skutkami nagłych zdarzeń gospodarczych. Stanowi on ważne narzędzie ochrony pracowników oraz gospodarki regionu.

W kwestii kompleksowych działań dotyczących całego przemysłu stalowego w Polsce – Rząd RP dostrzega alarmującą sytuację w tym sektorze i w obliczu tej niestabilnej sytuacji podejmuje stosowne działania. Ministerstwo Przemysłu już pod koniec ubiegłego roku zapoczątkowało dialog z przedstawicielami branży hutniczej, organizując trójstronne spotkanie dotyczące sytuacji krajowego sektora hutniczego z udziałem przedstawicieli rządu, strony społecznej oraz pracodawców, na którym omówiono kwestie głównych wyzwań dla branży. W następstwie tego spotkania 2 stycznia br. Minister Przemysłu

powołała Zespół do spraw opracowania rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania branży hutniczej. Członkami Zespołu są przedstawiciele resortów: Ministerstwa Przemysłu, Ministerstwa Aktywów Państwowych, Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii, a także przedstawiciel Polskich Sieci Elektroenergetycznych SA oraz Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej. Do zadań Zespołu należy:

- zapewnienie wsparcia Ministrowi w działaniach związanych z funkcjonowaniem krajowej branży hutniczej;
- zidentyfikowanie głównych wyzwań dla branży hutniczej, które wymagają interwencji na poziomie krajowym i europejskim;
- opracowanie propozycji działań kierunkowych oraz rekomendacji, mających na celu poprawę funkcjonowania branży hutniczej;
- zidentyfikowanie aktów prawnych, których zmiana będzie konieczna w celu poprawy funkcjonowania branży hutniczej;
- opiniowanie założeń oraz projektu krajowej strategii dla sektora hutnictwa.

Wynikiem prac Zespołu jest opracowany przez Ministerstwo Przemysłu „Plan działań dla zrównoważonego rozwoju przemysłu stalowego w Polsce”, który aktualnie jest przedmiotem prekonsultacji z udziałem przedstawicieli innych ministerstw, strony społecznej i pracodawców (Plan dostępny jest na stronie internetowej Ministerstwa Przemysłu pod adresem: <https://www.gov.pl/web/przemysl/plan-dla-hutnictwa--ruszaja-prekonsultacje-zudzialem-resortow-strony-spoecznej-i-pracodawcow>).

Dokument ma charakter interwencyjny i systemowy. Uwzględni sześć kluczowych obszarów: konkurencyjność, bezpieczeństwo, środowisko, energia, dekarbonizacja oraz gospodarka o obiegu zamkniętym w których zrealizowane zostaną (lub są już w trakcie realizacji), następujące działania:

- zmiany w systemie zamówień publicznych sprzyjające konkurencyjności polskich przedsiębiorców,
- działania mające na celu promowanie i specjalizację polskich przedsiębiorców oraz działania stymulujące polski przemysł do współpracy ze światowym sektorem jądrowym,
- dokonanie uproszczeń proceduralnych w procesie gospodarki odpadami,
- ujednoczenie interpretacji przepisów przez organy wydające środowiskowe decyzje administracyjne,
- reforma systemu rekompensat kosztów pośrednich dla sektorów energochłonnych,
- zwiększenie udziału przedsiębiorców energochłonnych w usługach elastyczności - zapewnienie warunków do efektywnego wykorzystywania potencjału DSR,
- wsparcie dla wykorzystywania OZE,
- zwiększenie płynności na hurtowym rynku energii,
- zapewnienie dedykowanego finansowania projektów inwestycyjnych i badawczorozwojowych w przemyśle,
- ułatwienie importu złomu do Polski.

Plan wskazuje także działania, co do których zidentyfikowano możliwość ich podniesienia na poziomie europejskim. Przedstawione propozycje mają stanowić wyznaczniki kierunków działań na arenie europejskiej. Są to kwestie dotyczące m.in.:

- modernizacji unijnych środków ochrony handlu,
- wypracowania systemu taryfikacji zastępującego unijne środki ochronne na wyroby stalowe z końcem czerwca 2026 r.,
- wypracowania rozwiązań zmierzających do eliminacji ceł nałożonych przez USA na import stali z Unii Europejskiej,

- zabezpieczenia efektywności i szczelności mechanizmu CBAM,
- stworzenia definicji „zrównoważonej stali” opartej o zrównoważoną produkcję,
- wprowadzenia maksymalnej ceny pomostowej dla przemysłu energochłonnego (poniżej 60 EUR/MWh) w postaci jednostronnych kontraktów różnicowych,
- dostosowania unijnych wytycznych dotyczących pomocy publicznej do możliwości stosowania ulg w opłatach sieciowych dla odbiorców przemysłowych,
- przeznaczenia bezpośrednio części dochodów z systemu EU ETS na dekarbonizację sektorów energochłonnych,
- ograniczenia eksportu złomu stalowego z Unii Europejskiej.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że ze względu na konieczność całościowego i wielopłaszczyznowego spojrzenia na problemy oraz szanse rozwoju sektora stalowego, ww. działania zawarte w Planie mają stanowić punkt wyjścia i wyznaczać kierunek dalszych działań związanych z poprawą sytuacji w branży stalowej.

Ponadto strona rządowa zdaje sobie sprawę z wpływu kosztów energii na branżę energochłonną, w tym branżę hutniczą. W związku z powyższym temat cen energii oraz mechanizmów zmierzających do ich obniżenia są przedmiotem prac Zespołu. Jednocześnie należy podkreślić, że w zakresie pomocy dla przedsiębiorstw energochłonnych w związku z wysokimi cenami energii elektrycznej realizowany jest opracowany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii rządowy program pn.: Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2024 r. Program został opracowany na podstawie ustawy z 29 września 2022 r. o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022-2024. Pomoc udzielona została 187 przedsiębiorcom, w tym 3 przedsiębiorcom małym, 33 średnim i 151 dużym, 21 beneficjentów pochodziło z branży hutniczej (prowadzących działalność w ramach działu 24 – Produkcja Metali (Sekcja C Polskiej Klasyfikacji Działalności). Suma udzielonej pomocy wynosi: 363 370 476,59 zł.

Ponadto, Ministerstwo Rozwoju i Technologii koordynuje prace nad wprowadzeniem systemu zaliczek dla sektorów energochłonnych, w ramach Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wprowadzeniem centralnego systemu informacji o rynku energii, zgłoszono poprawkę wprowadzającą zmiany w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych. Poprawka wprowadza szybsze i sprawniejsze procedowanie wypłaty rekompensat dla przedsiębiorstw z sektorów energochłonnych oraz możliwość wypłaty zaliczek dla tych firm, które w roku poprzednim otrzymały już rekompensaty. Ustawa została przyjęta w maju br. przez Sejm i Senat. System

rekompensat kosztów pośrednich CO₂ stanowi kluczowe narzędzie wsparcia dla przemysłu

energochłonnego w Polsce. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą, przedsiębiorstwa otrzymują zwrot poniesionych kosztów uprawnień zawartych w cenach energii dopiero po ponad roku od ich poniesienia. W celu poprawy trudnej sytuacji sektora energochłonnego, wprowadzona została poprawka, wdrażająca system zaliczkowy na poczet rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych od 2026 r. System zaliczkowy zapewni stabilność prowadzenia działalności przez firmy oraz utrzymanie płynności finansowej, co jest niezbędne dla utrzymania jakościowych miejsc pracy oraz zachowania konkurencyjności przez polski przemysł energochłonny.

Dodatkowo na podstawie informacji pozyskanych z Ministerstwa Finansów przedstawiam poniższe wyjaśnienia. W zakresie mechanizmów podatkowych wspierających przemysł hutniczy, należy wskazać, że ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z

2025 Nr 126, 222 i 340) przewiduje rozwiązania, mające na celu wspieranie sektora energochłonnego z uwagi na wysokie koszty energii elektrycznej oraz przedsiębiorstw o określonym profilu działalności. Zgodnie z art. 30 ust. 7a ustawy zwalnia się od akcyzy energię elektryczną wykorzystywaną do celów redukcji chemicznej oraz w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych. Ponadto, zgodnie z art. 31d ustawy o podatku akcyzowym, zwalnia się od akcyzy zakłady energochłonne, wykorzystujące energię elektryczną, które spełniają określone warunki (m.in. wykonują działalność gospodarczą oznaczoną określonymi kodami PKD, prowadzą księgi rachunkowe oraz nie korzystają w stosunku do tej energii elektrycznej ze zwolnienia od akcyzy, o którym mowa powyżej). Zwolnienie realizowane jest przez zwrot części zapłaconej akcyzy od energii elektrycznej wykorzystanej przez ten zakład. Jednocześnie, na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych możliwe jest zastosowanie zwolnień, oraz preferencyjnych stawek podatku od nieruchomości przez daną gminę na jej terenie, a także zastosowanie ulg indywidualnych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dają gminom możliwość samodzielnego kształtowania niektórych elementów podatku od nieruchomości. Uprawnienia te wynikają z konstytucyjnej zasady autonomii podatkowej i samodzielności finansowej wywodzonej przede wszystkim z art. 167 Konstytucji RP, i są elementem prowadzenia polityki podatkowej przez jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z miejscowymi uwarunkowaniami społecznymi i ekonomicznymi. W ustawie określone są stawki maksymalne podatków i opłat lokalnych, w tym podatku od nieruchomości. Rada gminy w drodze uchwały określa wysokość stawek obowiązujących na swoim terenie z uwzględnieniem stawek ustawowych. Maksymalne stawki ustawowe, w tym stosowane do przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej mogą być znacząco obniżane. Mogą być bowiem ustalane na dowolnym poziomie powyżej zera do ustawowej stawki maksymalnej. Rada gminy, ustalając stawki podatku od nieruchomości może ponadto różnicować ich wysokość dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania (gruntów, budynków, budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej), uwzględniając w szczególności: lokalizację, rodzaj prowadzonej działalności, rodzaj zabudowy, przeznaczenie oraz sposób wykorzystywania, stan techniczny oraz wiek budynków. Rada gminy ma również możliwość wprowadzania zwolnień przedmiotowych z podatku od nieruchomości, innych niż określone w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, w tym również obejmujących grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Oprócz preferencji podatkowych, wynikających ze wskazanej ustawy, organ podatkowy (wójt, burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości, ma możliwość zastosowania indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie Ordynacji podatkowej, polegających na możliwości: odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty, odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę oraz umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej. Ulgi te stosuje się w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Finansów opisana w interpelacji trudna sytuacja przedsiębiorcy, którego działalność ma odniesienie do wielu aspektów życia mieszkańców gminy i funkcjonowania samorządu może być zaliczona do wymienionych w przepisie przesłanek zastosowania ulg. Powyższe ulgi wymagają złożenia wniosku przez podatnika. Ze względu na to, że wskazane preferencje podatkowe dotyczyłyby przedsiębiorcy, należy przy ich udzielaniu stosować się do zasad udzielania pomocy publicznej. Różnicowanie stawek podatku od nieruchomości stanowi pomoc *de minimis*. Wprowadzanie zwolnień przedmiotowych przez radę gminy może stanowić pomoc udzielaną w ramach wyłączeń grupowych (program pomocowy), pomoc *de minimis*, lub pomoc indywidualną wymagającą zgłoszenia do Komisji Europejskiej. Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie

Ordynacji podatkowej mogą być udzielane jako pomoc *de minimis* lub pomoc publiczna o przeznaczeniach wymienionych w art. 67b Ordynacji podatkowej, lub jako pomoc indywidualna na warunkach określonych w tym przepisie.

Dodatkowo informuję, że zgodnie z przekazaną informacją Ministerstwo Finansów nie prowadzi obecnie prac koncepcyjnych ani legislacyjnych w zakresie ulg w podatku dochodowym oraz VAT. Konstrukcja systemu podatku od wartości dodanej (VAT) w krajach członkowskich Unii Europejskiej w całości objęta jest zakresem prawa unijnego, a Polska jako członek Unii Europejskiej zobowiązana jest do przestrzegania *acquis communautaire*.

W odniesieniu do podatku od towarów i usług oznacza to przestrzeganie postanowień przede wszystkim dyrektywy VAT oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącego podatku od wartości dodanej. Powyższe oznacza, że Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie UE, nie posiada nieograniczonej swobody kreowania własnych rozwiązań w tym przedmiocie. W konsekwencji, polskie przepisy dotyczące podatku od towarów i usług powinny być zgodne z unijnymi przepisami prawa dotyczącymi podatku od wartości dodanej. Powyższe dotyczy m.in. zakresu stosowania stawek VAT.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w ramach tzw. Tarczy antyinflacyjnej funkcjonowała wprawdzie obniżona do 5% stawka VAT na dostawę energii elektrycznej. Od 1 stycznia 2023 r. preferencja ta została jednak zastąpiona instrumentami pozapodatkowymi (m. in. systemem dopłat) funkcjonującymi poza systemem VAT. W związku z nowymi zasadami stosowania stawek obniżonych, obowiązującymi w związku ze zmienioną od 6 kwietnia 2022 r. dyrektywą VAT (wprowadzenie limitów stosowania stawek obniżonych) wprowadzenie stawki obniżonej na energię elektryczną (co jest możliwe w świetle regulacji tej dyrektywy) oznaczałoby dla Polski konieczność podwyższenia stawki VAT w innym obszarze (dla innych kategorii towarów lub usług).

Z wyrazami szacunku

Marzena Czarnecka

Minister

2025-06-24

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów